

Green Deal van Cosun met de Rijksoverheid

Ondergetekenden:

1. De Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, en de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, ieder handelende in haar of zijn hoedanigheid van bestuursorgaan, tezamen hierna ook te noemen: Rijksoverheid;
2. Koninklijke Coöperatie Cosun U.A., ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door R.P. Smith, voorzitter conserndirectie; hierna te noemen Cosun.

Hierna tezamen ook genoemd: Partijen;

Inleiding

Het kabinet beoogt een Green Deal met de samenleving, die bijdraagt aan verduurzaming van de maatschappij op korte en langere termijn en die lonend is voor overheid en maatschappij.

Doel van de Green Deal is laten zien dat groen en groei hand in hand gaan.

1. Partijen zien publiekprivate samenwerking als de beste manier om verduurzaming van onze economie te versnellen en hier ook economisch van te profiteren. Deze unieke gezamenlijke aanpak is in Nederland op andere terreinen zeer succesvol en de Green Deal zal hierop voortbouwen. Creativiteit, ondernemerschap en innovatie zijn onmisbaar om deze verduurzaming mogelijk te maken.
2. Bij de Green Deal gaat het om concrete duurzame initiatieven, waarbij barrières verdwijnen, innovaties ontwikkeld, gefinancierd en toegepast worden en duurzame kansen worden benut. In de praktijk loopt de maatschappij tegen belemmeringen aan die initiatieven die leiden tot een verdere verduurzaming in de weg staan.
3. In de Green Deal willen partijen concrete afspraken maken die deze belemmeringen wegnemen, zodat de initiatieven die anders moeilijk van de grond komen ruim baan krijgen. Initiatieven kunnen betrekking hebben op (decentrale opwekking van) energie, energiebesparing, schaarse grondstoffen, water en mobiliteit. Deze initiatieven kunnen vervolgens ook als voorbeeldfunctie dienen voor andere partijen en daarmee de totale markt in beweging zetten.
4. De voor de Green Deal geïnventariseerde projecten van initiatiefnemers zijn door het wegnemen van de beschreven belemmeringen potentieel succesvol, kunnen op korte termijn resultaten opleveren en kunnen uitmonden in nieuwe economische activiteiten of kostenbesparingen op korte of langere termijn voor het bedrijfsleven. De resultaten van een Green Deal kunnen daarna toepasselijk zijn op andere, vergelijkbare projecten, waardoor de reikwijdte van de Green Deal kan worden vergroot zonder dat daar specifieke ondersteuning vanuit de rijksoverheid tegenover staat.
5. Partijen achten het wenselijk om door middel van een (overkoepelende) Green Deal richting te geven aan verdere concrete afspraken voor de verduurzaming van de energieproductie.
6. Daarnaast biedt de Biobased economy grote kansen voor Nederland. De transitie naar de biobased economy is daarom zowel in het topsectorenbeleid als in meer algemene beleidskaders van de overheid opgenomen.
7. Als belangrijke verwerker van biomassa en producent van 'groene grondstoffen' heeft Cosun de ambitie en de mogelijkheid om initiatieven op dit terrein te nemen. Bij de implementatie van een aantal van deze initiatieven lopen Cosun en de aan het bedrijf verbonden partijen tegen knelpunten aan die een vlotte en grootschalige implementatie belemmeren.
8. Cosun en het Rijk zijn daarom voornemens om deze knelpunten in gezamenlijkheid aan te pakken zodat een robuuste uitvoering kan worden gerealiseerd. De bedoeling daarbij is dat deze initiatieven leiden tot bredere toepassing in de samenleving.

Partijen hebben gezamenlijk het volgende vastgesteld:

1. Maximale benutting van biomassa inclusief de productie van energie uit laagwaardige nevenstromen is maatschappelijk gewenst. Daarbij dient op sectorniveau zoveel mogelijk te worden gestreefd naar het sluiten van de kringloop via hergebruik van mineralen en restant organisch materiaal ten behoeve van behoud van de bodemvruchtbaarheid.
2. De Green Deal die partijen beogen heeft betrekking op het benutten van laagwaardige biomassa-nevenstromen uit de eigen agroverwerkende bedrijven en/of ingezameld uit de nabije omgeving, voor de productie van biogas via anaerobe vergisting.
3. Via de Green Deal wordt ondermeer beoogd dat binnen wettelijke (landbouw- en milieukundige) randvoorwaarden de benutting van de bij vergisting van biomassa vrijkomende mineraalrijke nevenstroom, te weten anaeroob digestaat (alsmede fracties daarvan), breed ingezet kunnen worden als meststof.
4. Binnen bovenstaande doelstelling bestaat daarnaast de wens om de fosfor en een deel van de stikstof uit biomassa in de vorm van struviet te winnen uit diverse waterige processtromen, waaronder de waterige fractie van bovengenoemd anaeroob digestaat.
5. De overheid zal de ondernemer betrekken bij het tot stand komen van regelgeving en bezien of de regelgeving rond afzet van digestaat na vergisting van biomassa (zonder dierlijke mest) als meststof kan worden vereenvoudigd.
6. Daarnaast zal in het kader van het vijfde Actieprogramma Meststoffenwet worden bezien of de gebruiksnormen voor gewassen kunnen worden aangepast, zodat de teler de mineralenafname op zijn land kan compenseren indien hij extra biomassa (die nu op akker achterblijft) van de akker laat afvoeren (bijv. bietenloof, opbrengst tussengewas).
7. Tevens stellen partijen vast dat deze samenwerkingsafspraken niet in rechte afdwingbaar zijn.

Partijen beogen gezamenlijk te komen tot realisering van het volgende Green Deal initiatief:

Green Deal initiatief

Als reactie op de inzet van energie-intensieve processen en gebruik van schaarse grondstoffen voor kunstmest die essentieel is voor de productie van biomassa, wil Cosun fosfor en stikstof, bijvoorbeeld in de vorm van struviet, winnen uit haar reststromen en geschikt maken als meststof. Gesloten kringlopen maken de akkerbouw minder afhankelijk van kunstmest. Daarnaast plaatst Cosun twee grote vergisters bij haar Suiker Unie suikerfabrieken om energie te produceren. Deze vergisters verwerken het overschot perspulp (dat ontstaat als afzet of drogen niet mogelijk is), andere organische reststoffen en overige gewasresten (in totaal ca. 100.000 ton per vergister per jaar). Eigenlijk wil Cosun alle beschikbare plantaardige reststromen benutten als grondstof voor vergisting. Cosun wenst het bij dergelijke monovergisting vrijkomende digestaat (met daarin mineralen en traag verteerbare organische componenten) te kunnen afzetten als bodemverbeteraar/meststof, bij voorkeur op akkers in de nabije omgeving. Cosun zal ten behoeve van normstellingen haar meetgegevens beschikbaar stellen.

Tegenprestatie Rijksoverheid

De overheid heeft momenteel een onderzoek uitgezet om vast te stellen of en zo ja onder welke voorwaarden een aparte categorie voor struviet als meststof kan worden opgenomen in de Meststoffenwet. Tevens zal de overheid bezien in hoeverre er mogelijkheden zijn voor compensatie in de vorm van een aangepaste gebruiksnorm te verlenen indien de gewasresten (zoals bietenblad) van het veld worden afgevoerd. De besluitvorming hierover zal in het brede kader van de onderhandelingen over het 5e Actieprogramma Nitraat plaatsvinden.

De overheid zal bekijken of toestemming kan worden verleend om binnen bepaalde kaders een grotere verscheidenheid aan groene biomassa toe te laten in de vergister. Daarbij is de voorwaarde dat het residu (in casu anaeroob digestaat, fracties of producten (bijv. struviet) daarvan) dient breed te kunnen worden ingezet als meststof/bodemverbeteraar. Hiertoe dient dit residu te voldoen aan de bepaalde voorwaarden, die de overheid in overleg met Cosun zal vaststellen.

Slotbepalingen

Deze Green Deal treedt in werking met ingang van de dag na ondertekening en geldt voor de periode 2011 tot 2015. Alle in deze Green Deal genoemde afspraken worden zo snel mogelijk ter hand genomen.

Partijen komen overeen dat de Green Deal afspraken niet in rechte afdwingbaar zijn.

Deze Green Deal zal samen met andere afgesloten Green Deals openbaar worden gemaakt, waardoor andere partijen kennis kunnen nemen van de gesloten Green Deals zodat navolging van deze Deals kan worden bevorderd.

Getekend te 's-Gravenhage op

De Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
Drs. M.J.M. Verhagen

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu
J.J. Atsma

Namens Koninklijke Coöperatie Cosun U.A.
Drs. R.P. Smith
Voorzitter conerndirectie

Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

